

PM 2005 RVI (Dnr 339-5122/2004)

Samarbete och samtal för bättre konfliktlösning

Skrivelse av Rebwar Hassan och Christopher Ödmann (båda mp)

Borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande
Skrivelsen "Samarbete och samtal för bättre konfliktlösning" anses besvarad med vad som anförs i denna promemoria.

Föredragande borgarrådet Teres Lindberg anför följande.

Bakgrund

I en skrivelse den 20 december 2004 av Rebwar Hassan och Christopher Ödmann konstateras att Stockholm numera är en mångkulturell stad men att Stockholm trots det på många sätt fortfarande är en uppdelad stad där människor med olika bakgrund har alltför få icke-konstruerade mötesplatser.

I skrivelsen ses med oro på en ökning av motsättningar där personers olika religiösa bakgrund används som förklaringsgrund och föreslås därför att

1. Stockholm tar initiativ till att ett tvärreligiöst råd bildas i staden
2. Stockholms stad för egen del sammankallar företrädare för olika religioner för att diskutera samarbetsformer för stockholmarnas bästa.

Remisser

Skrivelsen har för synpunkter remitterats till stadsledningskontoret, Enskede-Årsta stadsdelsnämnd, Vantörs stadsdelsnämnd och till Kungsholmens stadsdelsnämnd.

Stadsledningskontoret har svårt att se att staden skall ta initiativ till bildandet av ett tvärreligiöst råd. Däremot är det viktigt att dialogen mellan olika institutioner och befolkningsgrupper utvecklas lokalt, därför bör stadsdelsförvaltningar ta initiativ till att utveckla dialogen med religiösa församlingar om barns och ungas situation i stadsdelsnämnden.

Enskede-Årsta stadsdelsnämnd föreslår att skrivelsens förslag om att stadens skall ta initiativ till ett tvärreligiöst råd avstyrks, samt att skrivelsens förslag om att staden sammankallar företrädare för olika religioner tillstyrks.

Vantörs stadsdelsnämnd ställer sig positiv till att staden utvecklar samverkan med olika religiösa företrädare, men tycker dock inte att det finns behov av att inrätta ett särskilt tvärreligiöst råd.

Kungsholmens stadsdelsnämnd beslöt att avstyrka förslaget att ett tvärreligiöst råd bildas, men anser att ett tvärreligiöst samarbete är bra att ha i de stadsdelar där det finns behov av ökad kunskap och fler samtal för bättre konfliktlösning.

Mina synpunkter

Det faktum att nästan hälften av stadens invånare är inflyttade från en annan del av landet eller annat land i världen bekräftar mångfalden bland oss stockholmare. Stadens invånare är inte en homogen grupp utan vi är många människor med olika erfarenheter och kunskaper samt behov och levnadsvillkor. Det är stadens största tillgång och vi måste bli mycket bättre på att ta tillvara på stadens mångfald.

Jag delar skrivelsens framförda uppfattning att religion felaktigt används som förklaring till olika typer av våldshandlingar och att orsaken sällan kan förklaras eller försvaras med olika personers religiösa bakgrund. Dock har jag ändå svårt att dela förslaget om att staden skall ta ett initiativ till att ett tvärreligiöst råd bildas.

I stadsdelar där det finns behov av ökad kunskap och fler samtal för bättre konfliktlösning är det viktigt att dialogen mellan olika institutioner, befolkningsgrupper och stadsdelsförvaltningen utvecklas lokalt med syfte att uppmärksamma och initiera gemensamma krafter mot de olika problem som möter barnen och de unga i vardagen.

Jag föreslår kommunstyrelsen besluta följande

Skrivelsen "Samarbete och samtal för bättre konfliktlösning" anses besvarad med vad som anförs i denna promemoria.

Stockholm den 29 augusti 2005

TERES LINDBERG

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen

Reservation anfördes av *Åsa Romson* (mp) enligt följande.

Jag föreslår kommunstyrelsen besluta att

1. bifalla skrivelsen
2. därutöver anförda följande:

Samtliga remissinstanser påpekar behovet av dialog mellan olika institutioner och befolkningsgrupper. Detta är särskilt viktigt i en tid av ökad globalisering och i en värld fylld av konflikter. För att komma framåt i detta arbete, och utveckla Stockholm som en mångkulturell stad, menar vi att det vore bra att samla ledande företrädare för olika religioner. De har kunskap och förståelse som på så sätt kunde mötas och i ett samarbete ge möjligheter för konstruktiva idéer. Detta vore bra såväl för staden som för samhället i stort. Att skapa ett forum för dessa frågor är mycket viktigt, och staden är en naturlig part i detta arbete. Skrivelsens förslag om bildandet av ett tvärreligiöst råd ska därför bifallas.

ÄRENDET

Bakgrund

I skrivelsen konstateras (*bilaga 2*) att Stockholm numera är en mångkulturell stad i dess sanna bemärkelse. Trots det är Stockholm på många sätt fortfarande en uppdelad stad. Människor med olika bakgrund har alltför få icke-konstruerade mötesplatser, trots många goda initiativ av enskilda och offentliga aktörer.

I skrivelsen ser man med oro på en ökning av motsättningar där personers olika religiösa bakgrund används som förklaringsgrund. Rebwar Hassan (mp) och Christopher Ödmann (mp) föreslår därför att

1. Stockholm tar initiativ till att ett tvärreligiöst råd bildas i staden
2. Stockholms stad för egen del sammankallar företrädare för olika religioner för att diskutera samarbetsformer för stockholmarnas bästa.

REMISSER

Skrivelsen har för yttrande remitterats till stadsledningskontoret och till stadsdelsnämnderna Enskede-Årsta, Vantör och Kungsholmen.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat till den 18 mars 2005 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret delar skriftställarnas uppfattning att religion felaktigt används som förklaring till olika typer av våldshandlingar men att orsaken sällan kan förklaras, eller försvaras, med olika personers religiösa identitet.

Stadsledningskontoret har dock svårt att se att staden ska ta initiativ till bildandet av ett tvärreligiöst råd. Det finns redan ett stort antal myndigheter, organisationer och nätverk som arbetar för jämlikhet och tolerans och mot diskriminering och våld. (se. ex. länksamlingen på Sveriges Kristna Råds hemsida, www.skr.org/skr_lankar.html)

Däremot tror stadsledningskontoret att det är viktigt att dialogen mellan olika institutioner och befolkningsgrupper utvecklas lokalt. En förebild att ta efter kan vara Spånga-Tensta stadsdelsförvaltnings initiativ att utveckla dialogen mellan stadsdelsförvaltningen och religiösa församlingar om barns och ungas situation i stadsdelsområdet. Syftet är att uppmärksamma och initiera gemensamma krafter mot de olika problem som möter barnen och de unga i vardagen.

I Spånga-Tensta har närpolisen tagit intryck av det förebyggande arbete som utvecklats i Göteborg, delvis p.g.a. diskoteksbranden. Genom det samarbete med olika församlingar som Göteborgs stad etablerade redan i mitten av 1980-talet och genom att ge ett visst bidrag till olika trosförsamlingars sociala arbete, kunde staden och polisen förebygga att den starkt negativa reaktionen mot majoritetssamhället direkt efter branden utvecklades till våldshandlingar.

Enskede-Årsta stadsdelsnämnd beslöt den 22 mars 2005 att skrivelsens förslag om att stadens skall ta initiativ till ett tvärreligiöst råd avstyrks, samt att skrivelsens förslag om att staden sammankallar företrädare för olika religioner tillstryks. Förvaltningens tjänsteutlåtande överlämnas till kommunstyrelsen.

Enskede-Årsta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat till den 3 mars 2005 har huvudsakligen följande lydelse.

Förvaltningens delar uppfattningen att intolerans riktas mot religiös tro, politisk uppfattning, sexuell läggning, kön etcetera. Förvaltningen har bäst kännedom om situationen för ungdomar,

varför remissväret fokuseras på denna grupp. I Enskede-Årsta har förvaltningen inte uppmärksammat våld eller bråk mellan ungdomar som kan förklaras med att offer och gärningsmän har olika religion. En del skolelever har intoleranta attityder, men inte med religiösa förtecken. Det finns också en social och ekonomisk uppdelning i stadsdelsområdet och få mötesplatser där boende från olika bostadsområden möts.

Förvaltningens erfarenheter är att intolerans mer handlar om ursprung än religion, vilket stämmer med BRÅ:s kartläggning. Frågan är därför vilken nytta ett tvärreligiöst råd kan göra för att motverka våld. Dessutom är samverkan mellan religiösa samfund i organiserade former en fråga som avgörs av samfunden själva. Förvaltningen anser däremot att staden mycket väl kan bjuda in religiösa ledare liksom andra aktörer till en dialog om brottsförebyggande arbete. Syftet kan vara att klargöra vad som är religiöst betingat våld och vad som omvärlden kanske tror är religiöst betingat. Även hot och våld mot hbt-personer (homosexuella, bisexuella och transpersoner), våld mot kvinnor och hedersrelaterat våld är tänkbara ämnen på en sådan konferens.

Vantörs stadsdelsnämnd beslöt den 17 mars 2005 att åberopa förvaltningens tjänsteutlåtande daterat till den 22 februari 2005 som svar på remissen.

Vantörs stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat till den 22 februari 2005 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ställer sig positiv till att staden utvecklar samverkan med olika religiösa företrädare. Förvaltningen uppfattar dock inte, utifrån sin verksamhet eller utifrån situationen i stadsdelen, att det finns behov av att inrätta ett särskilt tvärreligiöst råd i staden. Det råder inte sådana motsättningar mellan olika religiösa grupper i Vantör. I ungdomsgängen finns det till exempel ungdomar med olika religiös tillhörighet.

En utgångspunkt för stadens samverkan med olika religiösa företrädare kan vara att staden tillsammans med dessa vidareutvecklar det samarbete som redan pågår emellan. Inom svenska kyrkan finns till exempel Stiftskansliet som samverkar med företrädare för andra religioner.

Kungsholmens stadsdelsnämnd beslöt den 7 april 2005 att besvara skrivelsen med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Reservation anfördes av vice ordförande *Mats G Nilsson m.fl.* (m), *Didar Samaletdin m.fl.* (fp) och *Andrew Netzell* (kd), *bilaga 1*.

Kungsholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat till den 7 april 2005 har i huvudsak följande lydelse.

Ekumeniskt samarbete har funnits i alla tider. Redan 1930 fick Natan Söderblom Nobels fredspris för sitt omfattande ekumeniska arbete. I dag finns ett flertal ekumeniska råd samt att företrädare för de olika religionerna själva samverkar kring angelägna och gemensamma frågor.

I det s.k. påskuppropet sågs nyligen företrädare från olika religioner tillsammans föreslå amnesti för flyktingar som befinner sig i landet.

Det finns exempel på mer lokalt samarbete som i Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning där man har börjat bygga upp ett samarbete med representanter från olika religioner som en resurs i arbetet med ungdomar i stadsdelen. Arbetet har nyligen påbörjats och blir intressant att följa.

På Kungsholmen finns ett ekumeniskt råd bestående av de tre församlingarna i stadsdelen samt Baptistförsamlingen och Frälsningsarméns 6:e kår. Något samarbete mellan det ekumeniska rådet och andra religioner förekommer inte lokalt.

Kontakt har tagits med stadsdelens drogsamordnare, Susanne Bengtsson, som rör sig i ungdomsmiljöerna. Hon uppger att religion inte är särskilt närvarande bland ungdomar på Kungsholmen. De flesta är med i svenska kyrkan och några konfirmerar sig. Några som helst konflikter

med religiösa motiv har hon inte märkt av eller hört talas om. Inom skolorna uppges inte heller konflikter förekomma som är knutna till religiösa motsättningar.

I stadsdelar där det finns behov av ökad kunskap och fler samtal för bättre konfliktlösning är ett lokalt tvärreligiöst samarbete bra medan behovet av råd får anses tillgodosett med alla de råd som redan finns. Stor tilltro får också sättas till de religiösa företrädarnas egna initiativ till samråd och samarbete.

RESERVATIONER M.M.

Vice ordförande Mats G Nilsson m.fl. (m), Didar Samaletdin m.fl. (fp) och Andrew Netzell (kd) reserverade sig mot nämndens beslut med hänvisning till sitt gemensamma förslag enligt följande.

Kungsholmens stadsdelsnämnd anför följande svar;

Motionen bör avslås. Kommunen skall inte instifta religiösa råd. Samverkan mellan olika församlingar finns idag och fördjupat samarbete bör endast ske på deras initiativ.

Till kommunstyrelsen

Skrivelse gällande samarbete och samtal för bättre konfliktlösning

Stockholm är numera en mångkulturell stad i dess sanna bemärkelse. Trots detta är Stockholm på många sätt fortfarande en uppdelad stad. Människor med olika bakgrund har alltför få icke-konstruerade mötesplatser. Men det finns många goda tendenser, många eldsjälar jobbar på i det tysta och deras arbete sprids som ringarna på vattnet, många goda initiativ tas av olika aktörer såväl offentliga som enskilda för att öka förståelsen och minska diskrimineringen.

Det finns ändå tyvärr samtidigt tendenser till ökade motsättningar som visar sig t ex i våldshandlingar av olika slag. Som förklaringsgrund används ofta personernas olika religiösa bakgrund eller tillhörighet. Vi anser att hänvisningar till religion ofta är förenklingar, sammanblandningar och även helt felaktiga förklaringar.

Vi har sett ett initiativ från folkpartiet i fullmäktige där man i en motion skriver bland annat om ”krafttag mot antisemitism i Stockholms förorter”. Vi skulle gärna önska att man tog ett vidare grepp, att krafttag togs mot alla typer av våldshandlingar som hänförs till ”religiösa motiv” när det ofta handlar om något helt annat. För att komma framåt i detta arbete menar vi att det vore bra att samla ledande företrädare för olika religioner. De har kunskap och förståelse som på så sätt kunde mötas och i ett samarbete ge möjligheter för konstruktiva idéer. Allt för att stockholmarna ska kunna leva tillsammans utan våld och med större kunskap om varandras olika bakgrunder och bevekelsegrunder.

Det som vi ovan beskrivit handlar inte bara om Stockholm, utan samma tendenser finns i Sverige som helhet. Därför behövs också liknande initiativ både på riksplanet och i andra kommuner.

Med hänvisning till ovanstående föreslår vi därför att

1. Stockholm tar initiativ till att ett tvärreligiöst råd bildas i staden
2. Stockholms stad för egen del sammankallar företrädare för olika religioner för att diskutera samarbetsformer för stockholmarnas bästa

Stockholm 04-12-20

Rebwar Hassan (mp)

Christopher Ödmann (mp)